

6. cvičení

Datové struktury I, 8. 11. 2022

<https://iuuk.mff.cuni.cz/~chmel/2223/ds1/>

Úloha 1 (Třídíme bez rekurze)

Analyzujte I/O složitost mergesortu, kde máme vždy v jednom poli za sebou setřízené posloupnosti a po dvojicích je sléváme do posloupností dvojnásobné délky ve druhém poli. (Základem je tedy cyklus, ne rekurze.) Můžete předpokládat $M \geq 3B$ – speciálně máme alespoň tři bloky.

Řešení

Máme tři bloky, začínáme délkou 1, a pokračujeme délkou 2, takže máme $\log_2(n)$ iterací, a v každé iteraci přečteme všechny bloky (některé potenciálně dvakrát), takže máme celkem $\mathcal{O}((\frac{n}{B} + 1) \log n)$.

U rekurze (viz slidy z přednášky) můžeme získat až $\mathcal{O}(\frac{n}{B} \log(\frac{n}{M}))$.

Úloha 2 (Programování II flashbacks)

Spočítejte I/O (a časovou) složitost k -cestného merge sortu. Ten narozdíl od předchozího algoritmu slévá vždy k posloupnosti současně a pro výběr minima používá k -prvkovou haldu. Předpokládejme $M \geq 2k \cdot B$, aby se nám do paměti vešla halda i potřebné části rozečtených posloupností.

Řešení

Časová složitost: $\mathcal{O}(n \log(n))$.

I/O složitost: vlastně skoro stejně jako předtím, ale logaritmus bude se základem k .

Úloha 3 (Hledáme medián)

Uvažme následující (Blumův) algoritmus pro počítání mediánu:

1. Představme si, že pole rozdělíme na $\lceil N/5 \rceil$ pětic.
2. V každé pětici spočteme medián.
3. Rekurzivně spočteme medián mediánů M .
4. Rozdělíme prvky do dvou množin, podle toho, jestli jsou větší nebo menší než M .
5. Podle velikosti těchto množin se zarekurzíme do množiny, která obsahuje více prvků.

Připomeňte si, že pro normální RAM model bez hierarchie pamětí je rekurence pro složitost následovná: $T(n) = 7n/5 + T(n/5) + (n - 1) + T(7n/10) \in \mathcal{O}(n)$. Určete I/O složitost tohoto algoritmu, můžete předpokládat, že $M \geq 3B$.

Řešení

Rekurence pro přístupy na disk: $T(n) = T(n/5) + T(7n/10) + \mathcal{O}(1 + n/B)$, protože v prvním kroku nic neděláme, ve druhém kroku stačí dva bloky pro iterování přes hlavní pole a pole pro zapisování mediánů. Ve třetím kroku rekurzivně voláme pro $n/5$. Ve čtvrtém kroku použijeme tři bloky pro iterování přes hlavní pole, pole menších prvků a pole větších prvků, což je $\mathcal{O}(1 + n/B)$, a v posledním kroku voláme pro nejvýše $7n/10$.

Podíváme se na strom rekurze - ten má N^c listů pro c řešení $(\frac{1}{5})^c + (\frac{7}{10})^c = 1$, která vznikla z rekurence pro počet listů $L(n) = L(n/5) + L(7n/10)$, $L(1) = 1$ dosazením $L(n) = n^c$. Zpozorujeme, že $T(\mathcal{O}(B)) \in \mathcal{O}(1)$, a tím pádem máme jenom $(n/B)^c$ listů stromu rekurze, které stojí $\mathcal{O}((n/B)^c) \in o(n/B)$ přístupů na disk, a tím si můžeme všimnout, že složitost úrovní se snižuje od kořene geometrickou řadou, a tedy celková složitost je cena v kořeni. (Alternativně, můžeme tipnout, že to vyjde lineárně a indukcí ověřit řešení.)

Úloha 4 (I/O-optimální třídění)

Dá se ukázat, že nejde třídit s lepší I/O složitostí než $\mathcal{O}(n/B \cdot \log_{M/B}(n/B))$ (jsou-li prvky blackboxy, které umíme jen porovnávat a přesouvat vcelku). Navrhnete *cache-aware* algoritmus s touto složitostí. Jako základ použijte mergesort, který upravte tak, že bude opravdu využívat veškerou keš, kterou má k dipozici.

Řešení

Víme M, B – použijeme $(\lfloor M/B \rfloor - \mathcal{O}(1))$ -cestný merge sort.